

בשדה מחקר התקשורת: דוחות מחקר

"מצבי גבול תקשורתיים": תפיסות של קבוצות מיעוט את ייצוגן התקשורתי במדיה המרכזית בישראל

ניסים כ"ץ*

עבודת הדוקטור "מצבי גבול תקשורתיים": תפיסות של קבוצות מיעוט את ייצוגן התקשורתי במדיה המרכזית בישראל עוסקת באופן שבו קבוצות מיעוט תופסות את הייצוג הטלוויזיוני שלהן בטלוויזיה הישראלית. מטרתו העיקרית של מחקר חלוצי זה היא להבין ולהסביר את האופן שבו פרטים שונים השייכים לקבוצות מיעוט תופסים את הייצוג שלהם, תוך המשגה תאורטית ויישום אמפירי של מודל חדש של צורות קריאה. חשיבות המחקר בכך שהוא מציע מודל תיאורטי ומסגרת למחקר אמפירי לאופן שבו מיעוטים שונים תופסים את הייצוג התקשורתי שלהם.

בעשורים האחרונים התפתח תחום מחקר רחב על אודות הבניית הזהויות במדיה המרכזית, אשר ניסה לחשוף את "ההכחדה הסימבולית" של קבוצות מיעוט שונות בחברה הישראלית, הן סוציולוגיות והן מספריות, הן לאומיות והן תרבותיות. מחקרים רבים (אברהם, 2001; אברהם, פירסט ואלפנט-לפטר, 2004; ישובי, 2001; Avraham, 2003a, 2003b; Avraham & First, 2010a; Lemish, 2014; 2010b) עסקו בייצוגים השלייליים של מיעוטים. ההנחה במחקרים אלו היא שלתקשורת תפקיד מעצב של הבניית התודעה של הנמענים אודות הסטריאוטיפיזציה הרדודה וההשטחה הבנלית של הקבוצות ה"האחרות" (קמה ופירסט, 2015), השונות מהדמות ההגמונית הצברית שנתפסת כדמות התרבותית של "הרוב". ניתן לתאר את הדמות ההגמונית בנוסחה חברתית קולעת כ-"גבר-יהודי-אשכנזי-חילוני-הטרנסקסואל-בריא", או כפי שקימרלינג (2001) מציג אותה בראשי התיבות ה"אחוס"לים" המהווה דגם של אליטה מכוננת ברוח ה-W.A.S.P. האמריקאי (White Anglo-Saxon Protestant). חוקרים אלו ניסו לתאר את המצב הקיים, המאופיין בהטיות השונות כלפי המיעוטים במדיה בעידן "הקפיטליזם המאוחר" (גיימסון, 2002/1982), שכל מטרתו היא "למכור" צופים כדי שיקנו שירותים ומוצרים דרך המושג המכובס "רייטינג" (Bourdieu, 1998). וזאת, תוך שימוש בפרדיגמות ניאו-מרקסיסטיות, פמיניסטיות, סמיוטיות ופוסט-מודרניות.

* ד"ר ניסים כ"ץ מלמד בחוג לתקשורת במכללה האקדמית כנרת בעמק הירדן. עבודת הדוקטור נכתבה באוניברסיטת בר-אילן בהנחיית פרופסור איתן גלבוש ופרופסור הלל נוסק ואושרה בתאריך 16.3.16.

הממצאים במחקרים השונים לא השתנו לאורך הזמן ונראה כי הסטריאוטיפיזציה של המיעוטים השונים נותרה בעינה מבחינה היסטורית ומבנית ואף הורעה. אט אט נדמה, כי "חוק שימור הסטריאוטיפים" הוא החוק המכוון את המדיה בכללותה וכי מה ש"היה הוא שיהיה". זאת ועוד, גם השיח האקדמי על אודות הבניית הזהויות, הדרה ואי שוויון בתקשורת לא השתנה ברובו. במקביל, מחקרים (אליאס, 2005; ג'מאל, 2006; כספי ואליאס, 2008; נוסק ואדוני, 2007; Adoni, Caspi & Cohen 2006; Elias 2011, 2014) שעסקו בשימושי תקשורת של קבוצות מיעוט הנמצאות בקונפליקט חברתי עם הרוב ההגמוני, מראים שאותן קבוצות מיעוט הן קבוצות של צריכה של המדיה המרכזית, כלומר, קבוצות אלה הן משתתפות פעילות בצריכה של הדימויים המשעתקים שלהן וגורמות להכלה דומיננטית תודעתית של הייצוג שלהן.

ההנחה התאורטית העוברת כחוט השני במחקרים אלו, היא שקבוצות המיעוט אימצו את נקודת המבט של המדיה המרכזית, אלא שהנחה זאת לא אוששה עד כה. הממצאים במחקרים מוסברים בעיקר באמצעות צורות הקריאה שהציע הול (2003/1993). ההשערה הרווחת היא שקבוצות אלו לא מזהות, או לחלופין "מאמצות" באופן גורף, את הדימוי של הרוב ההגמוני כלפיהן. השערה זו אינה משכנעת דייה וספק רב אם יש לה די תימוכין במחקר. ראשית, כפי שהראה לנו הול (1989, Hall), כדי להבין את המסר ההגמוני צריכים קודם לכן להכיר אותו בצורה מלאה. בורדייה (1980, 2005) טבע את המושג "הביטוס" (Habitus), כסכמות תרבותיות וקוגניטיביות שבעזרתן אנו מפרשים את העולם, כדי להסביר את הפער בפרשנות בין המעמדות השונים. שנית, השערה זו אינה נכונה בעליל אם נקבל את ההנחה של טיילור (Taylor, 1992), שלפיה קבוצה מסוימת אינה מקבלת את הדימויים השלילים שלה כאשר הם "מסמנים" תמונה מצמצמת שלה.

בנוסף, הביקורת של התאוריה הפוסט-קולוניאלית (באבא, 1994; סעיד, 2000; Harindranath, 2000) גורסת, כי אם ברצוננו להבין תפיסות של קבוצות מיעוט שונות הסובלות מאפליה ומאי שוויון חברתי ותקשורתי, לא ניתן להשתמש במתודות ובאמצעי חשיבה באותו אופן שבו אנו בוחנים תפיסות של קהלים באופן רחב. לכן, אנו זקוקים לתאוריה נוספת שתנסה לשרטט ולהבין מחדש את תפיסות המיעוטים את הייצוגים של עצמם. במחקר זה מוצע הסבר תאורטי ומחקרי לשאלת ה"מדוע", תוך שימוש בתאוריה הפסיכולוגית-פילוסופית שנקראת "מצבי הגבול" של קארל יאספרס ויישומה לתחום התקשורת. היא תכונה כאן: **"מצבי גבול תקשורתיים"**.

השאלות שנשאלו במחקר זה היו: האם מעבר להטיות חברתיות-תפיסתיות של קבוצת הרוב ההגמוני כלפי קבוצות המיעוט, ישנן הטיות חברתיות-תפיסתיות סטריאוטיפיות של קבוצות המיעוט את עצמן? האם ייתכן בכלל מפגש כלשהו בין האובייקטיביזציה של ההתנסות האנושית לתאוריות התקשורתיות? האם ישנו פער בין אופן הייצוג התקשורתי של המיעוטים לתפיסת הייצוג שלהם את עצמם? שאלות העל החשובות הנובעות משאלות אלו הן: כיצד קבוצות של מיעוטים תופסות את הייצוג שלהן במדיה המרכזית? ומדוע מתגבשות תפיסות אלה?

לפיכך, שאלת המחקר המרכזית של מחקר זה הייתה: מהו הקשר בין הייצוג של קבוצות מיעוטים במדיה המרכזית לבין תפיסת הייצוג שלהן את עצמן?

השערות המחקר של מחקר זה היו :

1. הפרטים השונים השייכים לקבוצות המיעוט יזהו ויתפסו את הייצוג שלהם במדיה באופן שונה מהאופן שבו חוקרים מבינים את תפיסות הייצוג התקשורתיות שלהם.
2. תפיסות הייצוג של קבוצות המיעוט קשורות ל"מרחק התפיסתי" לפי שלוש צורות ההתנסות שיאספרס הציג. לפיכך, יתפתחו שלוש צורות קריאה שונות: האחת, "קריאת איון" – חוסר יכולת של הפרט השייך לקבוצת המיעוט לתפוס את הייצוג התקשורתיות של המיעוט. השנייה, "קריאת הכחשה" – הפרט במיעוט תופס את תפיסת הייצוג התקשורתיות של המיעוט אך מפעיל מנגנוני פשרה ומתכחש לו. השלישית, "קריאה התמרה" – הפרט במיעוט תופס את תפיסת הייצוג של המיעוט וכתוצאה מכך רואה את מגוון האפשרויות הטמונות במציאות החברתית לשנותה.
3. מרבית הפרטים המשתייכים לקבוצת המיעוט יקראו את הייצוג שלהם דרך "קריאת האיון" או "קריאת ההכחשה" ורק מעטים יכסו לעצמם קריאה מתקדמת ויקראו את הייצוג שלהם כ"קריאת התמרה".

על מנת להבין מהן תפיסות הייצוג של המיעוטים את הייצוגים שלהם, נבחרה שיטת המחקר של ראיונות עומק מובנים למחצה המקובלת מאוד במחקר האיכותני (Dhose, 2012) ומתאימה במיוחד לחקר מיעוטים (Bryman, 1988 ; Cottle, 2000). שיטת המחקר מתאימה הן לרעיונות האפיסטמולוגיים והן לרעיונות האונטולוגיים של המחקר וכמו כן נובעת מתוך הגישה הפרשנית וגישת הקונסטרוקטיביזם. במחקר נבחנו שלוש קבוצות מיעוט בישראל: ערבים, עולים מברית המועצות לשעבר ומזרחים. קבוצת המזרחים בישראל נחשבת לקבוצת מיעוט סוציולוגי (הרצוג, 1986 ; סבירסקי וברנשטיין, 1993 ; שנהב, 2003). מיעוט סוציולוגי הינו מיעוט אשר רחוק מרחק פיסי וחברתי מהמרכזים החברתיים-כלכליים-תרבותיים-פוליטיים של המדינה בה הוא חי. קבוצת המיעוט הערבי בישראל נחשבת לקבוצת מיעוט לאומי (בשארה, 1993) או מיעוט אתני (סמוחה, 1998, 2014 ; Al-Haj, 2004). בעבודה זו נעשה שימוש בהגדרה של ערביי ישראל כמיעוט אתני. מיעוט אתני הינו מיעוט הנמצא בתוך מדינת לאום ובעל מאפיינים שונים של לאום, דת, שפה והיסטוריה, המאחדים את אותה קבוצה והפועלים לשמר אותה. הקבוצה השלישית היא קבוצת המיעוט של עולי ברית המועצות לשעבר, הנחשבת לקבוצת מיעוט תרבותית. במהלך שנות ה-90 של המאה הקודמת היגרו לישראל יותר ממיליון עולים מברית המועצות לשעבר והם מהווים כיום כ-20 אחוזים מהאוכלוסייה היהודית של מדינת ישראל' קהילת דוברי הרוסית נחשבים לקבוצה האתנו-תרבותית הגדולה ביותר אשר היגרה לישראל מאותה ארץ מוצא (Lerner, 2011).

במחקר רואיינו 30 מזרחים, 25 ערבים ו-25 עולי ברית המועצות לשעבר. בסך הכול רואיינו 80 מרואיינים, ובכל קבוצת מיעוט הוקפד על נוכחות של מרואיינים על-פי מגדר, גיל והשכלה. הריאיון חולק לשני חלקים. בחלק הראשון, בניסיון ללמוד מהי תפיסת המיעוטים את ייצוגם בתקשורת, נערך ריאיון עומק מובנה למחצה שכלל שאלות שונות המכוונות לאופן שבו המשתתפים רואים את הייצוגים של המיעוטים בתקשורת. בחלק השני, הוקרנו למרואיינים שלושה קטעים שונים מז'אנרים שונים: תכנית סאטירה, תכנית דרמה ופרסומת. קטעים אלו שודרו בטלוויזיה הישראלית בפריים-טיים ומייצגים באופן סטריאוטיפי (ברוח ה"הכחדה סימבולית") את המרואיינים בתור קבוצת המיעוט אליה משתייכים המרואיינים. הקטעים

שהוקרנו למרואיינים נותחו ניתוח תוכן טקסטואלי מפורט של האפיזודות כ-Stimuli. לאחר הצגת הקטעים נשאלו המרואיינים שאלות שנועדו לבחון את תגובותיהם לקטעים שהוצגו.

תוצאות המחקר מראות, כי הקריאה של הנמענים השייכים לקבוצות המיעוט, הייתה שונה באופן מהותי מהקריאה של הקהל הרחב את הייצוגים התקשורתיים. הממצא החשוב שעולה מהמחקר הוא שישנן פרקטיקות דומות של מיעוטים שונים סביב אותו סוג של קריאה. ממצא זה מצביע על כך שהמשתנה המרכזי המסביר את פרשנות הקריאה והמאפיין אותה בהקשר של מיעוטים שונים הוא עצם השתייכות הנחקרים לקבוצת מיעוט. יתרה מכך, מידת הבנתם והפנמתם כשייכים או לא שייכים לקבוצת המיעוט תשפיע באופן מכריע על הפרשנות שלהם. במובן זה, המחקר מאשש את הביקורת של התאוריה הפוסט-קולוניאלית בחקר מיעוטים ומאשרר את הדרישה שלה לחקור מיעוטים בתאוריות ובמתודות שונות מאלו שחוקרים משתמשים בהן כשהם חוקרים קהלים שונים. בכך, המחקר מציג ניסיון מוצלח ליישם את הביקורת והדרישה של התאוריה הפוסט-קולוניאלית במחקר תפיסות של מיעוטים.

למחקר היו שלוש השערות מרכזיות והממצאים השונים שנתגלו בו אכן אוששו את ההשערות. בניגוד למחקרים קודמים, שעסקו בתפיסות של מיעוטים וגרסו כי הפרט השייך לקבוצת מיעוט אינו מזהה את הייצוגים שלו במדיה המרכזית, מחקר זה מצא כי מרואיינים רבים מקבוצות מיעוט שונות שנחקרו במחקר זה מכירים את הסטריאוטיפים המזוהים איתם ויכולים לזהותם. בנוסף, מחקר זה מראה כי מרבית המרואיינים השתמשו באסטרטגיות שונות של קריאה. מרבית המרואיינים השתמשו באסטרטגיות שונות של "קריאת הכחשה" ו"קריאת איון" ורק מיעוט קטן מהם השתמשו באסטרטגיות של "קריאת התמרה". על בסיס ממצאים אלו ניתן להסביר מדוע מיעוטים שונים צורכים את ה"הכחדה הסימבולית" שלהם בתקשורת. לאור העדויות השונות שהתגלו במחקר, ניתן להסיק את קיומו של "מצב גבול תקשורתי" – התפיסה של המרואיינים בדבר חוסר יכולתם לשנות את הייצוגים השלילים – מביא להשלמה שלהם עם המצב התקשורתי הקיים. השלמה זו גורמת לקיומם של רגשות שלילים, כמו: כעס, תסכול וחרדה.

בניגוד למחקרים אחרים שעסקו בתפיסות של מיעוטים שונים לגבי ז'אנר טלוויזיוני ספציפי, במחקר זה נבדקו תפיסות של מיעוטים בנוגע לז'אנרים שונים על מנת לבחון האם יש הבדלים מהותיים בתפיסה של המיעוטים לגבי ז'אנרים אלו. הז'אנרים שנבחנו כאמור הם: דרמה, סאטירה ופרסומת. ממצאי המחקר ניתן להסיק, כי ישנם הבדלים מהותיים בין הז'אנרים השונים הן לגבי זיהוי הייצוגים בז'אנרים השונים והן לגבי היחס לייצוגים בז'אנרים אלו. הנמענים השייכים לקבוצות מיעוט יודעים ברוב המקרים לזהות את הייצוגים השליליים שלהם בפרסומת, פחות מכך הם יודעים לזהות את הייצוגים השלילים בסאטירה ופחות מכך בדרמה. בנוסף, מהמחקר ניתן להסיק שנמענים השייכים לקבוצות המיעוט מתייחסים באופן שונה לייצוגים שלהם בפרסומת, לעומת הסאטירה והדרמה. הם מתייחסים בסבלנות ובסלחנות רבה יותר כלפי הייצוג השלילי שלהם בסאטירה ובדרמה לעומת הייצוג השלילי שלהם בפרסומת. כמו כן, שאלת הז'אנר התקשורתי עולה כנושא להבדל בין ייצוג חיובי לייצוג שלילי בתפיסות של מיעוטים את הייצוג שלהם. בראיונות שנערכו במסגרת המחקר, בלטה ההבחנה באופן הייצוגים השונים בין סדרות טלוויזיה בדיוניות לבין חדשות ודוקומנטציה בטלוויזיה. מרואיינים רבים

הביאו דוגמאות רבות מהחדשות והדוקומנטציה כזיהוי של ייצוג שלילי שאינו מייצג את המיעוטים, ונטו לראות את הייצוג שלהם בבידור בצורה סלחנית, משעשעת או כביטוי לייצוג חיובי.

לסיכום, בעבודה זו נבדק כיצד קבוצות מיעוט תופסות את הייצוג שלהן במדיה המרכזית בישראל ואת הסיבות לכך. בעבודה מוצע הסבר אמפירי ותאורטי לשאלה זו תוך שימוש בתאוריה הפסיכולוגית-פילוסופית של קארל יאספרס שנקראת "מצבי הגבול". נראה, כי ניתן למצוא הסברים משכנעים המניחים את הדעת להטיות תפיסתיות קבוצתיות של מיעוטים אלו כלפי עצמן באמצעות הרחבה של תאוריית מצבי הגבול של יאספרס על-ידי המשגה תאורטית חדשה של "מצבי גבול תקשורתיים". המשגה תיאורטית זו יכולה לעזור למחקרים נוספים שבוחנים תפיסות של קבוצות מיעוט בארץ ובעולם.

רשימת המקורות

- אברהם, א' (2001), **ישראל הסמויה מעיני התקשורת**. ירושלים: אקדמון.
- אברהם, א', פירסט, ע' ואלפנט-לפטר, נ' (2004), **הנעדרים והנוכחים בזמן צפיית שיא: מגוון תרבותי בשידורי ערוצי הטלוויזיה המסחריים בישראל**. ירושלים: הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו.
- אליאס, נ' (2005), **שימושי תקשורת כאסטרטגיה של השתלבות**. תל אביב: אוניברסיטת תל אביב.
- באבא, ה' (1994), שאלת האחר: הבדל, אפליה ושיח פוסט קולוניאלי. **תאוריה וביקורת**, 5, 105-79.
- בורדייה, פ' (2005/1980), **שאלות בסוציולוגיה**. תל אביב: רסלינג.
- בשורה, ע' (1993), על שאלת המיעוט הערבי בישראל. בתוך: א' רם (עורך), **החברה הישראלית היבטים ביקורתיים/עמ' 203-221**. תל אביב: עם עובד.
- גיימסון, פ' (2002/1982), **ההיגיון הכלכלי של הקפיטליזם המאוחר**. תל אביב: רסלינג.
- גימאל, א' (2006), **תרבות צריכת תקשורת בקרב מיעוטים לאומיים: הערבים בישראל**. נצרת: מרכז תקשורת לחברה ערבית פלשתינית בישראל.
- הול, ס' (2003/1993), הצפנה, פענוח. בתוך ת' ליבס ומ' טלמון (עורכות), **תקשורת כתרבות** (עמ' 259-271). תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.
- הרצוג, ח' (1986), **עדתיות פוליטית: דימוי מול מציאות**. תל אביב: הקיבוץ המאוחד.
- ישובי, נ' (2001), אי-שוויון בתקשורת וזכויות האדם. בתוך: נ' ישובי (עורכת), **הדרה ודימוי שלילי-אי שוויון בתקשורת הישראלית** (עמ' 4-40). תל אביב: אגודה לזכויות האזרח.
- כספי, ד' ואליאס, נ' (2008), שתי מערכות תקשורת: תקשורת של ולמען מיעוטים בישראל. **קשר**, 37, 99-109.
- נוסק, ה' ואדוני, ח' (2007), ישראלים בכפר הלוקאלי ובכפר הגלובאלי: הזהות הלאומית במבחן הגלובליזציה והרב-תרבותיות בעידן התקשורת הרב-ערוצית. **קשר**, 35, 146-136.

סבירסקי, ב' וברנשטיין, ד' (1993), מי עבד במה, עבור מי ותמורת מה?. בתוך: א' רם (עורך), **החברה הישראלית – היבטים ביקורתיים** (עמ' 120-147). תל-אביב: ברירות.

סמוחה, ס' (1998), עשרים שנה של סקרי עמדות במגזר הערבי בישראל כבסיס לקביעת מגמות שינוי של זהות ואוריינטציה פוליטית. בתוך: ק' פוקס ושי בר-לב (עורכים), **אמת וסקר** (עמ' 173-198). תל אביב: הקיבוץ המאוחד..

סמוחה, ס' (2014), **לא שוברים את הכלים: מדד יחסי ערבים-יהודים 2013**. ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה.

סעיד, א' (2000), **אוריינטליזם**. תל אביב: עם עובד.

קימרלינג, ב'. (2001), **קץ שלטון האחוס"לים**. תל אביב: כתר.

קמה, ע' ופירסט, ע' (2015), **על ההדרה – ייצוגים תקשורתיים של "אחרים"**. תל אביב: רסלינג.

שנהב, י' (2003), **היהודים-ערבים, לאומיות, דת ואתניות**. תל אביב: עם עובד.

שירן, ו' (2001), אנחנו מסעודה משדרות. בתוך: נ' ישובי (עורכת), **הדרה ודימוי שלילי – אי שוויון בתקשורת הישראלית** (עמ' 4-40). תל אביב: האגודה לזכויות האזרח.

Adoni, H., Caspi, D., & Cohen, A.A. (2006). *Media, Minorities and Hybrid Identities*. New Jersey: Hampton Press.

Al-Haj, M. (2004). The status of the Palestinian in Israel: A double periphery in an ethno national state. Paper presented at the 2004 symposium of The Association for Israel Studies. Retrieved June 10-11, 2004, from <http://www.aisraelstudies.org>

Avraham, E. (2003a). *Behind Media Marginality: Coverage of Social Groups and Places in the Israeli Press*. Lanham, MD: Lexington Books.

Avraham, E. (2003b). Press, politics and the coverage of minorities in divided societies: The case of Arab citizens in Israel. *Harvard International Journal of Press/Politics*, 8(4), 7-26.

Avraham, E., & First, A. (2010a). Can a regulator change representation of minority groups and fair reflection of cultural diversity in national media programs? Lessons from Israel. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 54(1), 136-148.

Avraham, E., & First, A. (2010b). Combining the representation approach with the framing concept: Television news coverage of the Arab population in Israel during conflict. *Journalism*, 11(4), 481-499.

Bourdieu, P. (1998). *On Television*. New York: New York Press.

Bryman, A. (1988). *Quantity & Quality in Social Research*. London: Routledge.

Cottle, S. (2000). Introduction: media, research and ethnic minorities: Mapping the field. In S. Cottle (Ed.), *Ethnic Minorities and the Media* (pp.1-31).Buckingham: Open University Press.

- Dhose, A. (2012). Imagined communities of television viewers : Reception research on national and ethnic minority audiences. In H. Bilandzic, G. Patriarche & P.J. Traudt (Eds.), *The Social Use of Media: Cultural and Social Scientific Perspectives on Audiences Research* (pp.90-103). Chicago: Chicago University Press.
- Elias, N. (2011). Russian – Speaking immigrants and their media: Still together? *Israel affairs*, 17(1),72-88.
- Elias, N.(2014). Media use as integration strategy: Returning diasporas from the former Soviet Union in Israeli and Germany. In D. Caspi & N. Elias (Eds.),*Ethnic minorities and the media in the holy land* (pp. 219-237). London: Vallentine Mitchell Press.
- Hall, S. (1989). Ethnicity, Identity and difference. *Radical America*, 23(4),9-13.
- Harindranath, R. (2000). Ethnicity, National culture(s) and the interpretation of television. In S. Cottle (Ed.), *Ethnic Minorities and the Media* (pp.149-164). Philadelphia: Open University Press.
- Lemish, D. (2014). The whore and the other : Isreali press images of female immigrants from the former USSR. In D. Caspi & N. Elias (Eds.), *Ethnic minorities and the media in the holy land* (pp. 13-27). London: Vallentine Mitchell Press.
- Lerner, J. (2011). Russians in Israel as a post-soviet subject: Implementing the civilizational repertoire. *Israel Affairs*, 17(1), 21-37.
- Taylor, C. (1992). *Multiculturalism and the Politics of Recognition*. Princeton: Princeton University Press.